

ZPRÁVA ZE ZASEDÁNÍ PRACOVNÍHO SPOLEČENSTVÍ PRO STŘEDNÍ A JIHOVÝCHODNÍ EVROPU NĚMECKÉ AKADEMIE ARL

Ve dnech 21. a 22. října 2004 se v Bratislavě konalo pravidelné zasedání pracovního společenství pro střední a jihovýchodní Evropu (EAG MSO) při ARL (Akademie für Raumforschung und Landesplanung). Členy společenství jsou odborníci z oblasti regionálního a územního plánování ze Saska, Bavorska, České republiky, Slovenska, Rakouska, Maďarska a Slovinska. Od roku 2001 jsou střetnutí společenství EAG MSO organizovány podle nové koncepce. Původní model založený na tematických referátech prezentovaných během zasedání byl nahrazen činností mezinárodních pracovních skupin. Tyto skupiny průběžně pracují na vybraných projektech, na zasedáních EAG MSO prezentují výsledky své činnosti a ve spolupráci s ostatními účastníky zasedání navrhuji další postup prací.

V první části zasedání byl zhodnocen dosavadní průběh dvou projektů a nastíněno jejich další řešení. Nejdříve vystoupil Prof. Rudolf Giffinger (Technische Universität, Wien) s projektem „**Šance a rizika kooperace měst v konkurenčním prostředí**“. Podnětem pro zahájení prací na projektu byly nové trendy, vedoucí ke změnám systémů osídlení. S tím se pojí měnící se pozice měst, která se stále více stávají motorem regionálního rozvoje. Do popředí se vedle velkých měst dostávají i města střední a menší velikosti. Jedná se především o ta města, která po pádu

„železné opony“ rozšířila svá zázemí, ale také se střetla s novými konkurenty v rámci evropského prostoru. V zájmu projektu stojí nově vznikající konkurence i její vliv na rozvoj měst a přenesené celých regionů.

Výstupy projektu budou zaměřeny na následující témata:

- strategie měst v měnících se podmínkách,
- analýza plánů a programů měst směřujících ke kooperaci,
- nástroje na podporu kooperace měst,
- role kooperace pro polycentrický sídelní systém.

Výsledky projektu budou prezentovány na konferenci pořádané v březnu 2005 a v následně vydané publikaci.

Projekt „**Přeshraniční management péče, využití a rozvoje vybraných evropských krajín podél řek**“ prezentovala Prof. Isolde Roch (Leibniz-Institut für ökologische Raumentwicklung, Dresden). Cílem projektu je na základě výsledků prací na případových studiích vybraných hraničních regionů v povodí řek Labe, Moravy a Tisy zpracovat dokument, řešící komplexní péči, využití a rozvoj krajín podél řek. Součástí projektu bude i dotazníkové šetření zaměřené na výzkum regionální identity poříčních krajín.

Výsledky projektů budou představeny ve zkoumaných územích, a to formou společných prezentací pro dvě sousedící

území. Dále bude vydána závěrečná zpráva v anglickém jazyce a stručná verze závěrečné zprávy v národních jazycích zemí, účastnících se na projektu. Byl navržen následující obsah závěrečné zprávy:

- Ekonomické aspekty,
- Případové studie,
- Regionální identita,
- Nástroje managementu,
- Doporučení.

Nový model projektově orientovaných pracovních skupin (uplatňovaný od roku 2001) se sice jeví jako účinný, ale v současné době přesahuje možnosti ARL. Druhá část zasedání byla proto zaměřena na hledání forem budoucí evropské spolupráce odborníků v oblasti regionálního a územního rozvoje. Nejdříve vystoupil generální sekretář ARL Prof. Dietmar Scholich s informací o výsledcích jednání prezidia ARL, které se konalo 15. října 2004 ve Fuldě (SRN). Na jednání se diskutovalo o perspektivách a dalším směřování činnosti jak celé ARL, tak i pracovního společenství EAG MSO. Podle návrhu prezidia se předpokládají následující formy evropské spolupráce:

- dosavadní projektově orientované pracovní skupiny, jejichž činnost je tematicky zaměřená a časově omezená, budou sloučeny do jedné tzv. evropské pracovní skupiny pod vedením Prof. Maroše Finky (ke spolupráci ve skupině bude vyzváno Polsko),

- bilaterální pracovní skupiny zůstanou zachovány,
- společenství EAG MSO zůstane zachováno, ale změní se jeho složení a částečně i náplň činnosti.

Podle návrhu prezidia bude společenství EAG MSO přeměno na malou tzv. základní skupinu s jedním zástupcem z každé země. K hlavním úkolům skupiny bude patřit:

- hledání témat, která by měla řešit evropská pracovní skupina,
- zajištění přehledu o jednotlivých teritoriích,
- vytváření vazeb na veřejnou správu a politickou reprezentaci v jednotlivých zemích.

Těžištěm činnosti základní skupiny bude výměna zkušeností a poznatků. V popředí zájmu zůstane nadále orientace na praxi a pomoc veřejné správě i plánovací praxi. Realizace společných evropských projektů bude záviset na finančních možnostech ARL.

V následující diskusi upozornili účastníci zasedání na nutnost vyřešit financování činnosti základní skupiny. Také konstatovali nezbytnost výměny zkušeností a zachování osobních kontaktů se zahraničními odborníky. Diskutující se dohodli na tom, že je třeba zaměřovat se ve výzkumu nejen na celoevropská témata, ale také na přeshraniční problémy či problémy specifické pouze pro určitou část Evropy. Za aktuální témata,

kterým je třeba věnovat pozornost, byla vybrána:

- demografické změny včetně migrace a jejich územní dopady,
- revitalizace brownfields, suburbanizace,
- turistika (metody kvantifikace přínosu cestovního ruchu v daném regionu),
- GIS, výměna informací.

Na závěr konstatovali účastníci zasedání, že je třeba nejen klást důraz na využitelnost výstupů z jednotlivých projektů pro praxi, ale také hledat možnosti, jak výsledky projektů představit co nejširší skupině odborníků i politické reprezentaci.

*Ing. Ludmila Rohrerová
Mgr. Robert Veselý
ÚÚR, Brno*